

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
KANTON 10
KANTONALNI SUD U LIVNU

Broj: 68 0 Ps 052276 24 Pž 4
Livno, 08.05.2024. godine

Kantonalni sud u Livnu, u vijeću sastavljenom od sudaca Ozrenke Vidačak, kao predsjednice vijeća, te Sofije Vrdoljak i Ane Krstanović, kao članova vijeća, u pravnoj stvari tužitelja T-Dizel d.o.o. Novi Travnik, Trenica b.b., koga zastupa punomoćnik Adis Ribić, odvjetnik iz Travnika, ul. Bosanska 42 /a , protiv tuženika Federacija BiH, Vlada Federacije BiH, Federalno Ministarstvo Financija, Porezna Uprava F BiH - Kantonalni Porezni ured Livno, koga zastupa Federalno pravobraniteljstvo Sarajevo, radi naknade za korištenje tuđe stvari, v.sp. 200.000,00 KM, odlučujući o žalbi tužitelja i tuženika protiv presude Općinskog suda u Livnu br. 68 0 Ps 052276 22 Ps 3 od 03.02.2023. godine, te o žalbi tužitelja na dopunsku presudu br. 68 0 Ps 052276 22 Ps 3 od 23.11.2023. godine, na sjednici vijeća održanoj dana 08.05.2024. godine, donio je slijedeću:

P R E S U D U

I. Žalbe tužitelja se odbijaju.

II. Žalba tuženika se djelomično uvažava i prvostupanjska presuda **preinačava** na način da je dužan tuženik isplatiti tužitelju, na ime naknade za upotrebu nekretnina tužitelja upisanih u zk .izvatku br. 3162 K.O. SP L., označenih kao k. č. 257/4, u naravi dvorište, površine 3428 m2, k. č. 275/16 u naravi krug poduzeća, površine 6303 m2 i k. č. 275/23, u naravi gradilište, površine 1618 m2, a sve upisane u PL.br. 1763 K.O. L., u periodu od 01.03.2015. godine do 30.03.2016. godine, iznos od 1.840,00 KM, umjesto iznos od 11.960,00 KM, kao i u pogledu odluke o troškovima postupka, na način da svaka stranka snosi svoje troškove postupka.

U preostalom dijelu žalba tuženika se odbija.

O b r a z l o ž e n j e

Prvostupanjskom presudom br. 68 0 Ps 052276 22 Ps 3 od 03.02.2023. godine, odlučeno je kako slijedi:

„Dužan je tuženik isplatiti tužitelju, na ime naknade za upotrebu nekretnina tužitelja upisanih u zk .izvatku br. 3162 K.O. SP L., označenih kao k. č. 257/4, u naravi dvorište, površine 3428 m2, k. č. 275/16 u naravi krug poduzeća, površine 6303 m2 i k. č. 275/23, u naravi gradilište, površine 1618 m2, a sve upisane u PL.br. 1763 K.O. L., u periodu od 01.03.2015. godine do 30.03.2016. godine, iznos od 11.960,00 KM, sa zakonskom zateznom kamatom počev od 30.03.2016. godine, pa do konačne

isplate, kao i troškove parničnog postupka u iznosu od 12.492,12 KM, sve u roku od 30 dana od dana donošenja presude i pod prijetnjom ovrhe.,,

Protiv navedene presude pravovremeno je žalbu podnio tužitelj iz svih žalbenih razloga, u kojoj navodi da pobija navedenu presudu iz razloga što prvostupanjski sud nije odlučio o osnovnom tužbenom zahtjevu kojim tužitelj potražuje isplatu iznosa od 79.552,50 KM pa predlaže da se žalba uvaži, pobijana presuda preinači na način da se usvoji tužbeni zahtjev tužitelja i tuženik obveže na isplatu iznosa od 79.552,50 KM uz naknadu troškova postupka.

Protiv navedene presude pravovremeno je žalbu podnio tuženik koji žalbom pobija presudu iz svih žalbenih razloga navedenih u članku 208 st. 1 Zakona o parničnom postupku („Sl. novine Federacije BiH“, br. 53/03, 73/05, 16/09, 98/15, u daljem tekstu ZPP-e), s prijedlogom da se žalba uvaži, pobijana presuda preinači na način da se tužbeni zahtjev odbije u cijelosti i tužitelj obveže na naknadu troškova parničnog postupka prema istaknutom troškovniku na ročištu glavne rasprave, uvećano za troškove sastava žalbe.

Odgovori na žalbe nisu podneseni.

Po dostavljanju prvostupanjskog spisa na postupanje po žalbama, ovaj sud je dopisom od 26.05.2023. godine spis vratio prvostupanjskom sudu jer nije odlučio o osnovnom tužbenim zahtjevu, nakon čega je prvostupanjski sud donio dopunsku presudu br. 68 0 Ps 052276 22 Ps 3 od 23.11.2023. godine, kojom je odlučio kako slijedi:

„Odbija se tužbeni zahtjev tužitelja, uređen i postavljen pismenim podneskom od dana 13.01.2023. godine u cijelosti koji glasi:

„Obavezuje se tuženik da tužitelju, na ime naknade za upotrebu nekretnina tužitelja, upisani u ZK br. 3162 k.o. SP L., označeni kao kč 257/4, u naravi dvorište površine 3428 m², kč 278/16 u naravi krug poduzeća, površine 6303 m² i kč 275/23 u naravi gradilište, površine 1618 m², u periodu od 01.03.2015. godine pa do 30.03.2016. godine, isplati iznos od 79.255,50 KM, sa zakonskom zateznom kamatom, počev od 30.03.2016 godine pa do isplate, sve u roku od 30 dana od dana donošenja presude, uz naknadu troškova parničnog postupka tužitelju.“

Ostaje na snazi presuda ovoga suda br. 68 0 Ps 052276 22 Ps 3 od 03.02.2023. godine u cijelosti“.

Protiv navedene dopunske presude pravovremeno je žalbu podnio tužitelj iz svih žalbenih razloga, u kojoj predlaže da se žalba uvaži, pobijana presuda preinači na način da se usvoji tužbeni zahtjev tužitelja i tuženik obveže na isplatu iznosa od 79.552,50 KM uz naknadu troškova postupka.

Žalbe tužitelja su neutemeljene.

Žalba tuženika je djelomično utemeljena.

Ispitujući pobijane presude u granicama žalbenih navoda i razloga propisanih članom 221 ZPP-a, odlučeno je kao u izreci iz slijedećih razloga:

Iz stanja prvostupanjskog spisa proizlazi da je dana 28.01.2019. godine tužitelj podnio tužbu protiv tuženika radi naknade za korištenje tuđe stvari, u kojoj ističe da je vlasnik i posjednik nekretnina označenih kao k.č.257/4, dvorište površine 3428 m², k.č. 257/16 krug poduzeća površine 6303 m², k.č.275/23 gradilište površine 1618 m², upisanih u zk. ul. br. 3162 k.o. SP_ L. i u Pl. br. 1763 k.o. L., koje je stekao kupnjom, na javnoj prodaji, održanoj dana 18.02.2015. godine, a koja je objavljena od strane Federalnog ministarstva financija – Porezne uprave F BiH – Kantonalnog poreznog ureda Livno, a po Zapisniku Kantonalnog poreznog ureda Livno od 27.02.2015. godine, uveden je u posjed navedenih nekretnina.

Iako je tužitelj uveden u posjed predmetnih nekretnina, na istima je Kantonalni porezni ured Livno zadržao 8 autobusa, poreznog dužnika „I – Livno Bus,, d.o.o. Livno, a u cilju prodaje tih autobusa, radi namirenja poreznih obveza. Više puta je tužitelj pismeno tražio da se autobusi izmjeste na drugu lokaciju, što Kantonalni porezni ured nije učinio sve do 30.03.2016. godine, nakon prodaje autobusa u postupku javne prodaje. Tuženik je za svoje potrebe koristio nekretnine tužitelja u periodu od 01.03.2015. do 30.03.2016. godine pa smatra da ima pravo na naknadu za korištenje tuđe stvari sukladno čl. 219 ZOO-a i tužbenim zahtjevom traži da se obveže tuženik isplatiti tužitelju na ime naknade za upotrebu navedenih predmetnih nekretnina tužitelja, u periodu od 1.3.2015. godine do 30.03.2016. godine, iznos od 79.255,50 KM, sa zakonskom zateznom kamatom počev od 30.03.2016. godine, pa do isplate, sve u roku od 30 dana od dana donošenja presude, uz naknadu troškova postupka.

Eventualnim tužbenim zahtjevom (kojeg tužitelj naziva alternativnim) tužitelj traži da se obveže tuženik isplatiti tužitelju na ime naknade za upotrebu predmetnih nekretnina tužitelja, u periodu od 01.03.2015. godine do 30.03.2016. godine, iznos od 11.960,00 KM, sa zakonskom zateznom kamatom počev od 30.03.2016. godine, pa do isplate, sve u roku od 30 dana od dana donošenja presude, uz naknadu troškova postupka.

Tuženik u odgovoru na tužbu u cijelosti osporava pravnu osnovu i visinu tužbenog zahtjeva, te ističe prigovor nedostatka pasivne legitimacije na strani tuženika. Tužitelj je nakon javne prodaje nekretnina poreznog dužnika „I – Livno Bus,, d.o.o. Livno bio suglasan da autobusi koji se nisu mogli prodati u 2015. godini budu zadržani na nekretninama tužitelja. Tužitelj se tek dana 15.03.2016. godine obratio Kantonalnom poreznom uredu u Livnu sa zahtjevom za uklanjanje autobusa s njegovih nekretnina, a koji autobusi su prodani dana 17.03.2016. godine, a kupac ih je preuzeo 29./30.03.2016. godine, što znači da su uklonjeni s nekretnine tužitelja 15 dana nakon podnošenja zahtjeva tužitelja za uklanjanje. Tuženik je istakao i prigovor zastare potraživanja.

Nije sporno da je tužitelj vlasnik predmetnih nekretnina označenih kao k.č.257/4, dvorište površine 3428 m², k.č. 257/16 krug poduzeća površine 6303 m², k.č.275/23 gradilište površine 1618 m², sveukupne površine 11349 m², upisanih u zk. ul. br. 3162 k.o. SP_ L., da je vlasništvo stekao kupovinom na javnoj prodaji imovine poreznog obveznika – dužnika „I-Livno bus“ d.o.o. Livno održanoj dana 18.02.2015. godine, a koja je objavljena od strane Federalnog ministarstva financija – Porezne

uprave F BiH – Kantonalnog poreznog ureda Livno u postupku prisilne naplate dužnih javnih prihoda.

Po Zapisniku Kantonalnog poreznog ureda Livno od 27.02.2015. godine tužitelj je uveden u posjed navedenih nekretnina i kupac nije imao primjedbi na kupljenu imovinu. Isti je upisan kao posjednik u PL br. 1763 k.o. L..

Nije sporno da su pokretne stvari poreznog dužnika „I_Livno bus“ d.o.o. Livno i dalje ostale na nekretninama koje je kupio tužitelj sve do njihovog uklanjanja, u roku od 15 dana od dana kada je tužitelj zahtijevao njihovo uklanjanje po dopisu koji je zaprimio tuženik dana 15.03.2016. godine.

Pokretne stvari poreznog obveznika „I-Livno Bus“ d.o.o. Livno su uklonjene s nekretnina tužitelja dana 30.03.2016. godine, nakon prodaje održane dana 17.03.2016. godine od strane Kantonalnog poreznog ureda Livno.

Tužitelj od tuženika potražuje naknadu štete zbog korištenja tuđe stvari, pozivajući se na odredbu čl. 219 Zakona o obveznim odnosima Federacije BiH („Sl. list SFRJ“, br. 29/78, 39/85 i 57/89; „Sl. list R BiH“, br. 2/92, 13/93 i 13/94; „Sl. novine Federacije BiH“, br. 29/03 i 42/11, u daljem tekstu ZOO), kojim je propisano da kad je netko tuđu stvar upotrijebio u svoju korist, imalac može zahtijevati, nezavisno od prava na naknadu štete, ili u odsustvu ove, da mu ovaj naknadi korist koju je imao od upotrebe.

Nakon prodaje predmetnih nekretnina poreznog obveznika „I-Livno Bus“ d.o.o. Livno tužitelju, zaplijenjene pokretne stvari od strane Kantonalnog poreznog ureda u Livnu, istog poreznog obveznika (autobusi, minibus) su i dalje su ostale na nekretninama, sada u vlasništvu tužitelja. Naime, tuženik je u postupku prisilne naplate dužnih javnih prihoda dužnika „I-Livno Bus“ d.o.o. Livno, prodao predmetne nekretnine tužitelju, ali iste nije predao slobodne od pokretnih stvari koje su ostale na istim nekretninama. Tuženik je zadržao 8 autobusa dužnika „I-Livno Bus“ d.o.o. Livno u cilju prodaje autobusa, radi namirenja poreznih obveza, pa tužitelj od istog potražuje naknadu na ime koristi koju je tužitelj imao od upotrebe njegovih nekretnina.

Prvostupanjski sud je obavio uviđaj na licu mjesta sa vještakom geodetske struke Zdravkom Prkom iz Tomislavgrada, koji je sačinio nalaz i mišljenje na okolnosti identifikacije predmetnih nekretnina na kojima su se nalazila parkirana vozila – pokretne stvari poreznog obveznika, te skicu lica mjesta od 14.04.2021. godine, na kojoj je ucrtao pozicije i dimenzije vozničkih jedinica koje su bile na predmetnim nekretninama, a prema kazivanju stranaka i priloženim fotografijama.

Na okolnosti utvrđenja visine naknade za uporabu nekretnina tužitelja za potrebe tuženika za parkiranja 8 autobusa poreznog dužnika „I-Livno bus“ d.o.o. Livno provedeno je ekonomsko vještačenje po vještaka ekonomske struke Marku Grgića iz Livna. Prema nalazu i mišljenju vještaka ekonomske struke od 05.06.2021. godine, utvrđena je visina naknade za parkiranje predmetnih autobusa sukladno Odluci o određivanju javnih parkirališta pod naplatom, obzirom na broj zauzetih parkirnih mjesta od strane autobusa i utvrđenu cijenu za parkirno mjesto, za razdoblje od 01.03.2015. do 30.03.2016. godine, tj. za 395 dana, uvažavajući prosječne dimenzije jednog parkirnog mjesta za osobne automobile čija je dimenzija 5,00 m x 2,55 m, i to za jedan

autobus dimenzija 12 m dužine i 2,55 m širine, koji zauzima 3 parkirna mjesta, odnosno 5 autobusa koji zauzimaju 15 parkirnih mjesta po cijeni od 5 KM za 395 dana utvrđen je iznos od 29.625,00 KM; za jedan autobus dimenzija 18 m dužine i 2,55 m širine, koji zauzima 4 parkirna mjesta, odnosno 1 autobus koji zauzima 4 parkirna mjesta po cijeni od 5 KM za 395 dana utvrđen je iznos od 7.900,00 KM i za jedan mini bus dimenzija 6 m dužine i 2,55 m širine, koji zauzima 2 parkirna mjesta, odnosno 2 mini busa koji zauzimaju 4 parkirna mjesta po cijeni od 5 KM za 395 dana utvrđen je iznos od 7.900,00 KM, u sveukupnom iznosu od 45.425,00 KM.

Prema dopuni nalaza i mišljenja vještaka ekonomske struke Marka Grgića od 12.12.2022. godine, koje je sačinjeno na okolnosti izračuna naknade parkirnog mjesta na temelju mjesečne cijene parkirnog mjesta na temelju Odluke o izmjenama i dopunama Odluke o određivanju javnih parkirališta pod naplatom („Službeni glasnik općine Livno“, br. 1/10), 8 autobusa bi zauzelo ukupno 23 parkirna mjesta a što prema mjesečnoj cijeni parkinga karte za pravne osoba od 40,00 KM, naknada za parkirana vozila u periodu od 01.03.2015. do 30.03.2016. godine bi iznosila 11.960,00 KM.

Tužitelj, kao u podnesku od 13.01.2023. godine, konačno je opredijelio tužbeni zahtjev kojim traži da se obveže tuženik isplatiti tužitelju na ime naknade za upotrebu predmetnih nekretnina tužitelja, u periodu od 01.03.2015. godine do 30.03.2016. godine, iznos od 79.255,50 KM, sa zakonskom zateznom kamatom počev od 30.03.2016. godine, pa do isplate, sve u roku od 30 dana od dana donošenja presude, uz naknadu troškova postupka.

Tužitelj nije dokazao ni pravnu osnovu ni visinu potraživanja. Iznos koji tužitelj potražuje je cijena postignuta od prodaje autobusa, imovine poreznog dužnika, javnom aukcijom ŽAK-TURSU D.O.O. Banja Luka za iznos od 10.950,00 KM, „KALABRIA-TOURS“ d.o.o. Gračanica za iznos od 22.125 KM, „ČELIK-PROMET“ d.o.o. Zenica za iznos od 46.147,50 KM. Tužitelj nije dokazao da mu pripada pravo na naknadu punog iznosa koji je postignut prodajom pokretnina poreznog dužnika, koji iznos potražuje osnovnim tužbenim zahtjevom, tj. iznosu od 79.255,50 KM.

Temeljem čl. 219 ZOO-a tužitelj može potraživati naknadu štete, a ukoliko je ista izostala može potraživati naknadu korist koju je tuženik imao od upotrebe tuđe stvari. Tužitelj tijekom postupka nije isticao da mu je pričinjena šteta i u čemu bi eventualno ista bila, pa se njegovo potraživanje može odnositi na naknadu koristi koju je tuženik imao od upotrebe njegovih nekretnina.

Prema čl. 55 st. 4 ZPP-a tužitelj može u jednoj tužbi istaknuti dva ili više tužbenih zahtjeva koji su u međusobnoj vezi i tražiti da sud usvoji slijedeći od tih zahtjeva ako nađe da onaj koji je u tužbi istaknut ispred njega nije utemeljen.

U smislu navedenog članka tužitelj je postavio i eventualni tužbeni zahtjev kojim traži da se obveže tuženik isplatiti tužitelju na ime naknade za upotrebu predmetnih nekretnina tužitelja, u periodu od 01.03.2015. godine do 30.03.2016. godine, iznos od 11,960,00 KM, sa zakonskom zateznom kamatom počev od 30.03.2016. godine, pa do isplate, sve u roku od 30 dana od dana donošenja presude, uz naknadu troškova postupka. Pogrešno tužitelj navodi da postavlja alternativni tužbeni zahtjev, jer se u konkretnom slučaju ne radi o običnoj alternativnoj kumulaciji, kojom se nalaže tužitelju ispunjenje jedne ili druge obveze, nego se radi o eventualnom tužbenom zahtjevu.

Pravilno je prvostupanjski sud utvrdio da osnovni tužbeni zahtjev tužitelja nije utemeljen, ali je propustio odlučiti o istom u presudi br. 68 0 Ps 052276 22 Ps 3 od 03.02.2023. godine, pa je dopunskom presudom br. 68 0 Ps 052276 22 Ps 3 od 23.11.2023. godine, odlučio o osnovnom tužbenom zahtjevu.

Prvostupanjski sud je usvojio eventualni tužbenom zahtjevu tužitelja, na temelju dopune nalaza i mišljenja vještaka ekonomske struke Marka Grgića od 12.12.2022. godine, koje je sačinjeno na okolnosti izračuna naknade parkirnog mjesta na temelju mjesečne cijene parkirnog mjesta karte za pravne osoba od 40,00 KM, prema kojem naknada za parkirana vozila u periodu od 01.03.2015. do 30.03.2016. godine bi iznosila 11.960,00 KM, predstavlja ostvarenu korist koju je tuženik imao od upotrebe tužiteljevih nekretnina, pa je temeljem čl. 219 ZOO-a obvezan tuženik na isplatu navedenog iznosa tužitelju.

Tužitelj u žalbi navodi da istu ulaže iz razloga što sud nije usvojio osnovni tužbeni zahtjev, navodeći da tužitelj ima pravo zahtijevati isplatu dnevne naknade za korištenje zemljišta za razliku od dosuđene mjesečne naknade, a zanemaruje činjenicu da osnovnim tužbenim zahtjevom potražuje isplatu iznosa postignutog prodajom autobusa poreznog dužnika a ne iznosa naknade parkirnog mjesta na temelju dnevne cijene parkirnog mjesta za predmetne autobuse.

Iz naprijed navedenih razloga neutemeljeni su žalbeni navodi tužitelja koji su istovjetni i u odnosu na presudu od 03.02.2023. godine i u odnosu na dopunsku presudu od 23.11.2023. godine, jer tužitelj nije dokazao da mu pripada pravo na isplatu iznosa od 79.255,50 KM, postignutog prodajom autobusa poreznog dužnika „I-Livno Bus“ d.o.o. Livno, koji iznos potražuje osnovnim tužbenim zahtjevom.

Neutemeljeni su žalbeni navodi tuženika o nedostatku pasivne legitimacije na strani tuženika, jer je tužitelj stekao pravo na predmetnim nekretninama na javnoj prodaji, održanoj dana 18.02.2015. godine, a koja je objavljena i provedena od strane Federalnog ministarstva financija – Porezne uprave F BiH – Kantonalnog poreznog ureda Livno, koji je tužitelja uveo u posjed po Zapisniku Kantonalnog poreznog ureda Livno od 27.02.2015. godine, ali iste nekretnine nisu bile predane tužitelju slobodne od stvari od strane prodavatelja, što je bila njegova obveza.

Neutemeljeni su žalbeni navodi tuženika da ničim nije dokazano koliko je autobusa bilo parkirano na nekretninama tužitelja, jer sam tužitelj navodi da se radi o 8 autobusa, parkiranih na nekretninama tuženika, a iz Prve javne aukcije od 22.02.2016. godine je vidljivo da se 8 autobusa koji su predmet javne aukcije nalaze u krugu zgrade održavanja vozila, kao i još neka osobna vozila, a jedan autobus je u krugu Policije Livno. I u Uvjeranju Kantonalnog poreznog ureda Livno od 24.03.2016. godine je navedeno da se između ostalog, kupljeni autobusi koje je kupio kupac ČELIK-PROMET d.o.o. Visoko nalaze u krugu zgrade održavanja vozila. Isto se potvrđuje i u Popisnoj listi 2 o popisu prethodno zaplijenjene pokretne imovine poreznog dužnika od 30.03.2015. godine da se autobusi nalaze u krugu zgrade održavanja vozila.

Pravilno ukazuju žalbeni navodi tuženika da je u konkretnom slučaju nastupila djelomična zastara potraživanja, sukladno čl. 374 ZOO-a, prema kojem međusobna

potraživanja pravnih osoba iz ugovora o prometu roba i usluga, kao i potraživanja naknade za izdatke učinjene u vezi s tim ugovorima, zastarijevaju za tri godine. Tužba je podnesena sudu dana 28.01.2019. godine pa su sva potraživanja koja su dospjela do 28.01.2016. godine zastarjela potraživanja, u konkretnom slučaju to su ona koja se odnose na period od 01.03.2015. do 28.01.2016. godine, u ukupnom iznosu od 10.120,00 KM dok nije nastupila zastara za potraživanja u periodu od 29.02.2016. do 30.03.2016. godine u ukupnom iznosu od 1.840,00 KM.

Obzirom na naprijed navedeno odlučeno je kao u stavku II izreke presude.

Odluka o troškovima postupka donesena je primjenom odredbe čl. 397 st. 2, pa je sukladno čl. 386 st. 2 i čl. 387 i čl. 396 ZPP-a odlučeno da svaka stranka snosi svoje troškove postupka.

Radi iznijetog, sukladno čl. 224 st. 1 točka 5 ZPP-a, odlučeno je kao u izreci presude.

Predsjednica vijeća

Ozrenka Vidačak